

รายงานส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
กรณีศึกษาชุมชนริมคลองประเวศบุรีรมย์

จัดทำโดย นางสาวกุลทิพย์ วิวัฒน์ศรี
ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมชำนาญการ
สังกัดฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตประเวศ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๓๘
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. แนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชนริมคลอง ประเวศบุรีรัมย์

๒. ความสำคัญของการศึกษา / ที่มาของการนำเสนอ

การท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญยิ่งทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ก่อให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ตลอดจนการสร้างความรู้ความผูกพัน ความประทับใจจดจำ ความสัมพันธ์อันดีของเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน อีกทั้งเป็นการสนับสนุนให้มีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม เรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตดั้งเดิมของท้องถิ่น

กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีหน้าที่อำนาจ ความสะดวก ดูแลจัดหาบริการสาธารณะ ให้กับประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติ บริหารกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๗๕) ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ด้านที่ ๖ มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้มิติที่ ๖.๒ เมืองแห่ง นักท่องเที่ยวระดับโลก “เมืองกรุงเทพฯ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกมาสู่ เมืองกรุงเทพฯ สู่จังหวัดต่างๆของไทย และสู่เมืองอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียนและในเอเชีย” เป้าประสงค์ที่ ๖.๒.๑.๕ แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ของกรุงเทพมหานครได้รับการส่งเสริม พัฒนา อนุรักษ์และฟื้นฟูให้มีศักยภาพพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณภาพ นอกจากนั้น การกิจการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและ แข่งขันได้อย่างยั่งยืน เป้าหมายข้อ ๒.๒ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจรายสาขาเป้าหมายย่อยที่ ๔ ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นและมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว สูงขึ้น รวมทั้งแผนการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนา บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่นเดียวกับสำนักงานเขตประเวศ มีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทุกมิติ ในพื้นที่สำนักงานเขตประเวศเนื่องจากเขตประเวศมีศาสนาสถาน วัด และมีสถานที่ที่มีความงดงามทาง สถาปัตยกรรมพหุวัฒนธรรมอัตลักษณ์ชุมชน ตลอดจนวิถีชีวิตของผู้คนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ชุมชนเก่าแก่ที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานเป็นวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าควรได้รับการอนุรักษ์ และส่งเสริม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยเขตประเวศมีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ ๑๘๑,๙๑๘ คน ชุมชนในพื้นที่ ทั้งหมด จำนวน ๔๕ ชุมชน มีแหล่งท่องเที่ยว ๑๕ แห่ง ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยว จำนวน ๔,๙๐๐ คน และมีประชาชนอาศัยอยู่บริเวณริมคลองประเวศบุรีรัมย์ จำนวน ๙ ชุมชน ได้แก่ชุมชนเกาะกลาง ชุมชนริมคลองประเวศ ชุมชนริมคลองประเวศฝั่งเหนือ ชุมชนสุเหร่าทางควาย ชุมชนปากคลองสองห้อง ชุมชนบ้านม้า ชุมชนกระทุ่มเสือปลาชุมชนทับช้างล่างฝั่งธน และชุมชนหลังสน.เก่าประเวศ

ที่ผ่านมาสำนักงานเขตประเวศ ได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมอาชีพและวัฒนธรรมชุมชนริมคลองประเวศบุรีรัมย์ ตามโครงการ“ปวันเดียวเที่ยวประเวศ”ซึ่งเป็นการดำเนินการโดยสำนักงานเขตประเวศเป็นการจัดงานวันเดียวจบยังขาดการมีส่วนร่วม

ของคนในชุมชนและขาดความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมเห็นว่าการให้ความสำคัญกับชุมชนในการเข้ามามีบทบาท ชุมชนเป็นเจ้าของหรือให้ คำจำกัดความเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้วยตนเอง และการบริหารจัดการท่องเที่ยวด้วย ตนเองนั้น จะส่งผลให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรืออนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ ในชุมชนยั่งยืนต่อไป

ดังนั้น ในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขต ประเวศ จึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชนริมคลองประเวศบุรีรมย์ เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ชุมชนริมคลองประเวศบุรีรมย์ มีแนวทางในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม โดยชุมชนและเพื่อชุมชน
๒. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อย่างยั่งยืน

๔. เป้าหมาย

๑. ได้แนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ชุมชนริมคลองประเวศ จำนวน ๑ รูปแบบ
๒. สร้างเครือข่ายชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน จำนวน ๑ เครือข่าย

๕. แนวคิด/หลักการที่ใช้ในการศึกษา

ผู้เข้ารับการอบรม จึงได้คัดเลือกแนวคิดและหลักวิชาการที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

๑. แนวคิดหลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนและ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามา มีส่วนร่วมกับภาครัฐ ซึ่งสามารถจะแบ่งระดับของการสร้าง การมีส่วนร่วมของประชาชน ออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๑.๑ การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) ถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับ ต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่ กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จดหมาย ข่าว การจัดงานแถลงข่าว การติดประกาศ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์

๑.๒ การรับฟังความคิดเห็น (Consult) เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐ ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์

๑.๓ การเกี่ยวข้อง (Involve) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย

๑.๔ ความร่วมมือ (Collaboration) เป็นการให้กลุ่มประชาชน ผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วมโดยเป็นส่วนหนึ่งกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ

๑.๕ การเสริมอำนาจแก่ประชาชน (Empower) เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุดโดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ

๒. แนวคิดเกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

๒.๑ ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง ชุมชนที่มีการนำมรดกภูมิปัญญา วิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ของชุมชนมาพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยมีบริการจัดการในรูปแบบการท่องเที่ยวด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนและสามารถทำให้เกิดประโยชน์และรายได้ให้แก่ชุมชน (ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ปี ๒๕๕๙)

๒.๒ การจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การวางแผนการท่องเที่ยวและดำเนินการให้เป็นไปตามแผนโดยมีการจัดการบริหาร งานบุคคล การอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสมเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้ รวมทั้งมีการประเมินผลแผนการท่องเที่ยวด้วย

การจัดการท่องเที่ยวที่ควรจะดำเนินการในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ดูแลสถานที่ท่องเที่ยวนั้น มีอยู่ ๕ การกิจหลัก ดังนี้

๑) การโฆษณาและประชาสัมพันธ์หน่วยงานที่รับผิดชอบในการดูแลการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ควรมีบทบาทในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้สาธารณะชนได้รับรู้และทราบให้มากที่สุด

๒) การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นการสำรวจหาข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

๓) การปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เป็นการจัดทำ แผนงาน โครงการ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยว

๔) การบริหารแหล่งท่องเที่ยว เป็นการกำหนดแนวทางในการบริหาร จัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด

๕) การรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว เป็นการวางระบบในการดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่ที่รับผิดชอบ สรุปว่าการจัดการการท่องเที่ยว คือ การกระทำ หรือปฏิบัติอย่างมีเป้าหมายเพื่อสอดคล้องกับหลักการทฤษฎี และแนวคิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้งข้อจำกัดต่าง ๆ ทางสังคมและสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทางมาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดีต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่กำหนดไว้

๒.๓ การท่องเที่ยวโดยชุมชน หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ การท่องเที่ยวโดยชุมชนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของท้องถิ่น ด้วยการสร้างงานและกระจายรายได้ ขณะเดียวกันก็ช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี ชุมชนเป็นองค์ประกอบสำคัญทั้งในด้านการดำเนินการ การบริหารจัดการ การตัดสินใจ และการจัดการผลประโยชน์ โดยอาศัยปัจจัยเกื้อหนุนจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ประเพณีวัฒนธรรม และที่ชุมชนจัดขึ้น

๒.๔ การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หมายถึง การทำให้การท่องเที่ยวต้องปรับตัวสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบสิ่งแวดล้อมและจากการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนนี้ นำไปสู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism) แล้วจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ก็นำไปสู่การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่อีก ๒ รูปแบบ คือ

๒.๔.๑ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ เพื่อให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างดี รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน อันได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงการศึกษาธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางธรรมชาติ เป็นต้น

๒.๔.๒ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมหรือชมงานประเพณีต่าง ๆ ที่ชุมชนท้องถิ่นนั้นจัดขึ้น เพื่อให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน พร้อมทั้งได้ศึกษาความเชื่อ ความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรมมีประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างดี รวมถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นโดยมุ่งเน้นให้มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน อันได้แก่การ ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวทางานประเพณีและศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบทการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและบันเทิง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางวัฒนธรรม เป็นต้น

๓. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

SWOT Analysis คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร เพื่อช่วยในการตัดสินใจ กำหนดวิสัยทัศน์ วางกลยุทธ์และแผนวิธีดำเนินงานของสำนักงานเขตประเวศ เพื่อกำหนดกลยุทธ์และโครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต่อไป

- จุดแข็ง (Strength) หมายถึง ส่วนดี จุดเด่น ข้อได้เปรียบภายในองค์กรความสามารถในการแข่งขัน
- จุดอ่อน (Weakness) หมายถึง ข้อด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กร ความล้าสมัย ไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ความไม่มีประสิทธิภาพขององค์กร ภาพลักษณ์ที่เป็นจุดด้อย
- โอกาส (Opportunity) หมายถึง สถานการณ์ภายนอกที่มีผลในเชิงบวก มีส่วนเอื้อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์

- อุปสรรค (Threat) หมายถึง ข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคภายนอกองค์กร ที่จะเป็น
 เจือปนสำคัญที่ส่งผลในเชิงลบทำให้องค์กร ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
 ตารางที่ ๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ประเด็น “จุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน(Weakness)

สภาพแวดล้อมภายใน	
จุดแข็ง (Strength)	๑. งานด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับแผนพัฒนา กรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๗๕) ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)ด้านที่ ๖ มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ มิติที่ ๖.๒ เมืองแห่งนักท่องเที่ยวระดับโลกเป้าประสงค์ที่ ๖.๒.๑.๕ แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ของ กรุงเทพมหานครได้รับการส่งเสริมพัฒนา อนุรักษ์และฟื้นฟู ให้มี ศักยภาพพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณภาพ ๒. การกิจของสำนักงานเขตประเวศ โดยฝ่ายพัฒนาชุมชนและ สวัสดิการสังคมเน้นการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่และผู้นำชุมชน ๓. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัฒนาชุมชนมีความสามัคคี ให้ความ ร่วมมือในการทำงาน และทำงานเป็นทีม ๔. เจ้าหน้าที่มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการลงพื้นที่ รู้จัก ประธานชุมชน คนในชุมชนและบริบทสิ่งแวดล้อมในชุมชนเป็นอย่างดี ๕. สำนักงานเขตประเวศเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมและพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน โดยการจัดทำโครงการ/กิจกรรมทั้งที่ใช้ งบประมาณและไม่ใช้งบประมาณ
จุดอ่อน (Weakness)	๑. สำนักงานเขตประเวศ ยังขาดการจัดเก็บข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวที่ สำคัญในพื้นที่เขต ๒. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อ จัดทำข้อมูลการท่องเที่ยว ๓. เจ้าหน้าที่มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนตลอด ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง ๔. การกิจงานฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม มีจำนวนมากขึ้น แต่ เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย ๕. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ของสำนักงานเขตประเวศ ยังไม่ครอบคลุม เชื่อมโยงและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ ๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ประเด็น “โอกาส” (Opportunity) และ “อุปสรรค” (Threat)

สภาพแวดล้อมภายนอก	
โอกาส (Opportunity)	๑.เขตประเวศมีกลุ่มเครือข่ายทางสังคมเช่นเครือข่ายชุมชนผู้ประกอบการเรือ กลุ่มอาชีพ ชมรมปั่นจักรยาน ที่พร้อมให้ความร่วมมือในการทำงานสาธารณะประโยชน์ ๒. การเข้าถึงพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่เขตประเวศสามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง เช่น รถยนต์ รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ และทางเรือ ๓.ในพื้นที่เขตประเวศมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากมายและเชื่อมโยงกับเส้นทางต่าง ๆ ๔.ภาคธุรกิจเอกชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือเข้าร่วมดำเนินการส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตามนโยบาย CSR ๕.กลุ่มอาชีพภายในพื้นที่เขตมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการพัฒนารวมกลุ่มเพื่อรองรับการท่องเที่ยวสร้างรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน ๖.มีมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ เนื่องจากมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “ประวัติศาสตร์ชุมชนริมคลองประเวศบุรีรมย์” ๗.ปัจจุบันเทคโนโลยีและการสื่อสารรวมถึงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความทันสมัยและครอบคลุมพื้นที่
อุปสรรค (Threat)	๑.การประสานงานระหว่างกลุ่มทางสังคมในพื้นที่เขตยังมีน้อยและไม่เชื่อมโยงการทำงานระหว่างเครือข่ายร่วมกัน ๒.ไม่มีผู้ที่เป็นแกนนำหรือผู้นำหลักในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวให้ประสบผลสำเร็จ เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน ๓.สิ่งอำนวยความสะดวก ในการเดินทางท่องเที่ยวยังขาดการบำรุงรักษาหรือเพิ่มเติม เช่น ไม่มีท่าเรือขึ้น-ลง ตามจุดแหล่งท่องเที่ยว ๔.สถานการณ์การแพร่ระบาดของติดเชื้อโควิด-๑๙ ส่งผลให้การท่องเที่ยวลดลง

การสร้างกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix

TOWS Matrix เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำคัญสำหรับการสร้างกลยุทธ์ใหม่จากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กรที่มีการต่อยอดมาจาก SWOT analysis ซึ่งผู้จัดทำรายงานได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรสำนักงานเขตประเวศ (SWOT analysis) เพื่อวิเคราะห์และนำปัจจัยแต่ละประเภทมาจับคู่กัน (TOWS Matrix) โดยวิเคราะห์เป็นกลยุทธ์ต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	๑. งานด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๗๕) ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ด้านที่ ๖ มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ มิติที่ ๖.๒ เมืองแห่งนักท่องเที่ยวระดับโลก เป้าประสงค์ที่ ๖.๒.๑.๕ แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ได้รับการส่งเสริมพัฒนา อนุรักษ์และฟื้นฟูให้มีศักยภาพพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรในพื้นที่ ๒. การกิจของสำนักงานเขตประเวศ โดยฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมเน้นการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่และผู้นำชุมชน ๓. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัฒนาชุมชนมีความสามัคคี ให้ความร่วมมือในการทำงาน และทำงานเป็นทีม ๔. เจ้าหน้าที่มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการลงพื้นที่ รู้จักประชาชนชุมชน คนในชุมชนและบริบทสิ่งแวดล้อมในชุมชนเป็นอย่างดี ๕. สำนักงานเขตประเวศเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน โดยการจัดทำโครงการ/กิจกรรมทั้งที่ใช้งบประมาณและไม่ใช้งบประมาณ	๑. สำนักงานเขตประเวศ ยังขาดการจัดเก็บข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่เขต ๒. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดทำข้อมูลการท่องเที่ยว ๓. เจ้าหน้าที่ที่มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนตลอด ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง ๔. การกิจงานฝ่ายพัฒนาชุมชน และสวัสดิการสังคม มีจำนวนมากขึ้น แต่เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย ๕. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของสำนักงานเขตประเวศยังไม่ครอบคลุมเชื่อมโยงและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวได้

โอกาส (Opportunity)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข(WO)
๑. เขตประเวศมีกลุ่มเครือข่ายทางสังคม เช่นเครือข่ายชุมชนผู้ประกอบการเรือ กลุ่มอาชีพ ชมรมปั่นจักรยาน ที่พร้อมให้ความร่วมมือในการทำงาน สาธารณะประโยชน์ ๒. การเข้าถึงพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่เขตประเวศสามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง เช่น รถยนต์ รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ และทางเรือ ๓. ในพื้นที่เขตประเวศมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากมาย และเชื่อมโยงกับเส้นทางต่าง ๆ ๔. ภาคธุรกิจเอกชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือเข้าร่วมดำเนินการส่งเสริม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตามนโยบาย CSR ๕. กลุ่มอาชีพภายในพื้นที่เขตมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการพัฒนารวมกลุ่มเพื่อรองรับการท่องเที่ยวสร้างรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน ๖. มีมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ เนื่องจากมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “ประวัติศาสตร์ชุมชนริมคลองประเวศบุรีรมย์”	๑. มุ่งเน้นส่งเสริมให้ภาคประชาชน องค์กรทางสังคมหรือกลุ่มทางสังคมต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เนื่องจากสอดคล้องกับแผนพัฒนา กทม.ระยะ ๒๐ปี และแผนการท่องเที่ยวระดับชาติ ๒. ศึกษา คิดค้น รูปแบบแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขต เครือข่ายชุมชน และมหาวิทยาลัยของรัฐ ๓. พัฒนาและส่งเสริมให้ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เขตประเวศ ๔. ส่งเสริม พัฒนาเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตให้มีความรู้และทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร รวมทั้งการใช้ Social Media ต่าง ๆ ๕. จัดทำระบบบริหารจัดการความรู้ (KM Management) ถอดบทเรียนการทำงานด้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทั้งในส่วนของผู้แทนที่สำนักงานเขต ผู้แทนชุมชน ประชาชน ชาวบ้าน ผู้แทนภาคเอกชน และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยภาครัฐ	๑. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บ ข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญและเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ๒. พัฒนาเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตให้มีความรู้เบื้องต้นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ Social Media ๓. เพิ่มช่องทางการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับสำนักงานเขต ๔. ปรับปรุงและพัฒนาสื่อด้านการท่องเที่ยวของสำนักงานเขตโดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ๕. ปรับปรุงเส้นทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เขตให้มีความสะดวกสบาย ง่ายต่อการใช้งาน เช่นฟุตบอล

อุปสรรค (Threats)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
๑. การประสานงานระหว่างกลุ่มทางสังคมในพื้นที่เขตยังมีน้อยและไม่เชื่อมโยงการทำงานระหว่างเครือข่ายร่วมกัน ๒. ไม่มีผู้ที่เป็นแกนนำหรือผู้นำหลักในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวให้ประสบผลสำเร็จ เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน ๓. สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวยังขาดการบำรุงรักษาหรือเพิ่มเติม เช่น ไม่มีท่าเรือขึ้น-ลง ตามจุดแหล่งท่องเที่ยว ๔. สถานการณ์การแพร่ระบาด การติดเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้การท่องเที่ยวลดลง	๑. ปรับปรุงการทำงานเชิงรุกของสำนักงานเขตในการลงพื้นที่หาแนวร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ ๒. จัดทำโครงการหรือกิจกรรมสร้างแกนนำเครือข่าย ผู้นำชุมชนให้มีความรู้และทักษะการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ๓. สร้างกลไกหรือทีมงานเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าถึงและแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ชุมชนเสี่ยงสูงหรือชุมชนแออัดในพื้นที่	๑. ปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลภายในให้มีการหมุนเวียนหรือพร้อมรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 ๒. ปรับปรุงหรือพัฒนาระบบงานด้านการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการทำงานระหว่างสำนักงานเขตกับชุมชนและกลุ่มเครือข่ายต่าง ๆ ๓. พัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้สื่อ Social Media ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการงานด้านต่าง ๆ ในช่วงการแพร่ระบาดไวรัสโควิด-19 ๔. ศึกษาและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการท่องเที่ยวเพื่อแก้ไขและเตรียมพร้อมในช่วงหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโควิด-19

กลยุทธ์เชิงรุก (SO)

๑. มุ่งเน้นส่งเสริมให้ภาคประชาชน องค์กรทางสังคมหรือกลุ่มทางสังคมต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเนื่องจากสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปีและแผนการท่องเที่ยวระดับชาติ

๒. ศึกษา คัดค้น รูปแบบแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขต เครือข่ายชุมชน และมหาวิทยาลัยของรัฐ

๓. พัฒนาและส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เขตประเวศ

๔. ส่งเสริม พัฒนา เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตให้มีความรู้และทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร รวมทั้งการใช้ Social Media ต่าง ๆ

๕. จัดทำระบบบริหารจัดการความรู้ (KM Management) ถอดบทเรียน การทำงาน ด้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่สำนักงานเขต ผู้แทนชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้แทนภาคเอกชน และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยภาครัฐ

กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)

๑. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญและเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ

๒. พัฒนาเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตให้มีความรู้เบื้องต้นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ Social Media

๓. เพิ่มช่องทางการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์ ระหว่างชุมชนกับสำนักงานเขต

๔. ปรับปรุงและพัฒนาสื่อด้านการท่องเที่ยวของสำนักงานเขต โดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

๕. ปรับปรุงเส้นทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่สำนักงานเขตให้มีความสะดวกสบายต่อการใช้งาน เช่น พุตบาท

กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)

๑. ปรับปรุงการทำงานเชิงรุกของสำนักงานเขตในการลงพื้นที่ หาแนวร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่

๒. จัดทำโครงการหรือกิจกรรมสร้างแกนนำเครือข่ายผู้นำชุมชนให้มีความรู้และทักษะการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

๓. สร้างกลไกหรือทีมงานเคลื่อนที่เร็วเพื่อเข้าถึงและแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ชุมชนเสี่ยงสูงหรือชุมชนแออัดในพื้นที่

กลยุทธ์เชิงรับ (WT)

๑. ปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลภายในให้มีการหมุนเวียนหรือพร้อมรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-๑๙

๒. ปรับปรุงหรือพัฒนาระบบงานด้านการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการทำงานระหว่างสำนักงานเขตกับชุมชนและกลุ่มเครือข่ายต่าง ๆ

๓. พัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้สื่อ Social Media ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการงานด้านต่าง ๆ ในช่วงการแพร่ระบาดไวรัสโควิด-19

๔. ศึกษาและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการท่องเที่ยวเพื่อแก้ไขและเตรียมพร้อมในช่วงหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโควิด-๑๙

จากการทำ SWOT และ TOWs Matrix ผู้เข้ารับการอบรมได้เลือกกลยุทธ์เชิงรุก (SO) ศึกษา คัดค้น รูปแบบแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่าง สำนักงานเขต ชุมชน เครือข่ายและมหาวิทยาลัยและดำเนินโครงการ “แนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชนริมคลองประเวศบุรีรมย์”

๖. แนวทางการดำเนินการ /ระยะเวลา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

แผนการปฏิบัติงาน แนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
กรณีศึกษาชุมชนริมคลองประเวศบุรีรมย์ ระยะเวลาตั้งแต่เดือนมิถุนายน - ธันวาคม ๒๕๖๔ ดังนี้

ลำดับ	รายการ	เม.ย ๖๔	พ.ค ๖๔	มิ.ย ๖๔	ก.ค ๖๔	ส.ค ๖๔	ก.ย ๖๔	ต.ค ๖๔	พ.ย ๖๔	ธ.ค ๖๔
๑	ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีและ ต้นแบบ “การบริหารจัดการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม”			←→						
๒	จัดตั้งคณะทำงานฯจากทุก ภาคส่วน			←→						
๓	เปิดเวทีประชาคมเครือข่าย ชุมชนเพื่อถ่วงถ่วงแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ต้นแบบ					←→				
๔	สรุปประมวลผลได้รูปแบบ การบริหารจัดการต้นแบบ							←→		
๕	จัดทำรูปเล่มและ ประชาสัมพันธ์แหล่ง ท่องเที่ยวผ่านสื่อต่าง ๆ									←→

๖.๑ แนวทางการดำเนินงาน

๑. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หรือ
ต้นแบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานครเช่น ตลาดน้ำคลองลัดมะยม
เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานครช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม ๒๕๖๔

๒. จัดตั้งคณะทำงานเครือข่ายชุมชนริมคลองประเวศบุรีรมย์โดยมีฝ่ายพัฒนาชุมชน
และสวัสดิการสังคม เป็นเลขานุการและจัดประชุม จำนวน ๔ ครั้ง เพื่อให้ได้ร่างการบริหารจัดการแหล่ง
ท่องเที่ยวต้นแบบ ระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม ๒๕๖๔

องค์ประกอบคณะทำงานเครือข่ายชุมชนริมคลองประเวศบุรีรมย์เพื่อการท่องเที่ยว

๑. ประธานชุมชนริมคลองประเวศฝั่งเหนือ	ประธาน
๒. ประธานชุมชนสุเหร่าทางควาย	รองประธาน
๓. ประธานชุมชนบ้านม้า	กรรมการ
๔. ประธานชุมชนริมคลองประเวศ	กรรมการ
๕. ประธานชุมชนเกาะกลาง	กรรมการ
๖. ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ (บ้านเจียรไนพลอย)	กรรมการ
๗. ปราชญ์ชาวบ้าน (แบมมะฟาร์ม)	กรรมการ
๘. ผู้ประกอบการเรือยนต์โดยสาร	กรรมการ
๙. ผู้นำศาสนาอิสลาม	กรรมการ
๑๐. เจ้าอาวาสวัดกระทู้มเสื่อปลาหรือผู้แทน	กรรมการ
๑๑. ผู้แทนมหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	กรรมการ
๑๒. ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม	เลขานุการ

๓. เปิดเวทีประชาคมเครือข่ายชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อย่างยั่งยืน เพื่อสร้างความเข้าใจแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและค้นหาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จำนวน ๔ ครั้ง ระหว่างเดือนสิงหาคม – ตุลาคม ๒๕๖๔ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ สร้างความรู้ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการ บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่เพื่อปรับแนวคิดภาคีเครือข่ายให้เข้าใจตรงกับแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๒ กำหนดเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่เพื่อให้ได้ข้อสรุป และกำหนดจุดและเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๓ กำหนดแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน เพื่อให้ได้แนวทางร่วมกันในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบในแต่ละด้านให้ชัดเจน ระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๔ กำหนดแผนการดำเนินงาน กรอบระยะเวลาและติดตามประเมินผล ระหว่าง เดือนตุลาคม ๒๕๖๔

๔. สรุปประมวลผลรูปแบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชน ริมคลองประเวศบุรีรมย์ ระหว่างเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๕. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ผ่านช่องทาง YouTube Channel, Facebook การท่องเที่ยวเขตประเวศ ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๖.๒ ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างเดือนเมษายน – ธันวาคม ๒๕๖๔

๖.๓ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้นำชุมชนผู้นำตามธรรมชาติ ปราชญ์ชาวบ้าน เด็กเยาวชน และประชาชนในชุมชน ผู้ประกอบการเรือ และมหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

๗. ประโยชน์จากการศึกษา

๑. เขตประเวศ มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีการบริหารจัดการโดยชุมชนอย่างยั่งยืน หรือต้นแบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร

๒. แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเขตประเวศได้รับการส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ และบริหารจัดการโดยคนในชุมชน

๓. เกิดกลุ่มเครือข่ายในการรับผิดชอบดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว สถานที่สำคัญ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเขตประเวศ

๘. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณทางราชการ

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) และหรือระดับผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	วิธีการ/เครื่องมือ /ติดตามผล
<u>เป้าหมาย</u> ๑. ได้แนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชนริมคลองประเวศ จำนวน ๑ รูปแบบ	<u>ผลผลิต(Output)</u> จำนวนแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ รูปแบบ	- ประกาศสำนักงานเขต เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานเครือข่ายการท่องเที่ยว - รายงานการประชุม คณะทำงาน - รูปแบบแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
๒. การสร้างเครือข่ายชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ๑ เครือข่าย	จำนวนกลุ่มเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่า ๑ เครือข่าย	- รายงานการประชุมเครือข่ายที่มีการ กำหนดจุดแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว - ข้อมูลจุดท่องเที่ยวพื้นที่เดิม
<u>วัตถุประสงค์</u> ๑. สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	<u>ผลลัพธ์(Outcome)</u> ร้อยละความสำเร็จในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนโดยชุมชน และเพื่อชุมชน <u>เป้าหมาย</u> ร้อยละ ๗๐	- แบบตรวจประเมิน ความสำเร็จในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว - รูปภาพ คลิปวิดีโอที่เกี่ยวข้อง - สำนักงานเขต ลงพื้นที่ประเมิน ภายหลังจบโครงการ ๓ เดือน

๙.๒ วิธีการ/เครื่องมือในการติดตามและประเมินผล

ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตประเวศ เป็นผู้ติดตามประเมินผลจากการประเมินการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากเครือข่ายชุมชนโดยใช้แบบตรวจติดตามและแบบสอบถามความพึงพอใจของเครือข่ายชุมชนและรายงานผลเสนอผู้บังคับบัญชาทราบ

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ นำผลการดำเนินกิจกรรมไปพัฒนาเป็นรูปแบบแนวทางการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

๑๐.๒ กรุงเทพมหานครควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้เห็นเป็นรูปธรรมและเกิดความยั่งยืน